gemeente harderwijk

Eerste Tussentijdse rapportage 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
1 Inleiding 2
2 Financiële recapitulatie 3
3 Programma's 4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning 4
Programma 1 Veiligheid 6
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat 6
Programma 3 Economie 7
Programma 4 Onderwijs 7
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie 7
Programma 6 Sociaal domein 8
Programma 7 Duurzaamheid en milieu 11
Programma 8 Ruimte en wonen 12
4 Prioriteiten 14
5 Ombuigingsmonitor 18
6 Managementinformatie 20
6.1 Overzicht taakstellingen 20
6.2 Openstaande taakmutaties 20
7 Technische wijzigingen 22

1 Inleiding

De eerste tussentijdse rapportage 2025 (peildatum 1 mei) ligt nu voor u. Deze tussentijdse rapportage is zowel een beleidsmatige als een financiële tussentijdse rapportage, waarbij geldt: management by exception. Tevens wordt deze rapportage ook gebruikt om daar waar nodig bij te sturen en de begroting middels expliciete besluiten te wijzigen.

Prioriteiten college
Het college heeft de ambitie om in het laatste jaar van de bestuursperiode duidelijke prioriteiten te realiseren die aansluiten bij de eigen speerpunten. Daarom heeft het college gekeken welke onderwerpen prioriteit hebben. Dit zijn de eerste activiteiten waar aan gewerkt wordt, boven en voor andere activiteiten waarvoor capaciteit en/of middelen worden ingezet. Er zijn 22 prioriteiten benoemd. Hierover is de raad geïnformeerd in de raadsinformatiebrief van 27 mei 2025. In deze brief heeft het college ook aangegeven dat er over de stand van zaken van de 22 prioriteiten wordt gerapporteerd in de P&C documenten. Deze 1e Turap 2025 is het eerste document waarin een hoofdstuk over de prioriteiten is opgenomen.

Grootste effecten
In deze tussentijdse rapportage wordt een inkijk en doorkijk gegeven in de ontwikkeling van beschikbaar gestelde middelen en uit te voeren beleid. Geconstateerde financiële afwijkingen zijn veelal incidenteel van aard. De grootste effecten in de tussentijdse rapportage op jaarschijf 2025 komen door de voordelige effecten vanuit de decembercirculaire 2024 en het verwachte overschot op de regeling opvang Oekraïne. Daarnaast zijn er enkele onvoorziene tegenvallers in kosten. Per saldo is er zowel in 2025 als structureel sprake een voordelig effect.

Opbouw begrotingssaldo
Het begrotingssaldo is opgebouwd vanaf het begrotingssaldo waarna tussentijdse effecten van raadsbesluiten of circulaires zijn weergegeven. Samen vormen deze posten het vertrekpunt voor de tussentijdse rapportage.

Programma/onderwerp	Bedrag*
Begrotingssaldo 2025	**1.714.833**
Kostprijsonderzoek jeugd	**- 1.004.900**
Besluitvorming Turap 2024	**101.414**
Effecten overige raadsbesluiten en verwerkingsverschillen	**- 37.210**
Begrotingssaldo voor 1e Turap 2025	**774.137**
Effect 1e Turap per programma	
Programma 0	134.420
Programma 1	- 9.750
Programma 4	-72.800
Programma 5	- 56.400
Programma 6	200.000
Totaal effect 1e Turap 2025	**195.470**
Begrotingssaldo 2025 na 1e Turap	**969.607**

**Bedragen tabel in euro's, positief getal is voordelig en negatief nadelig.*

Korte leeswijzer
Per taakveld zijn alle belangrijke inhoudelijke afwijkingen en financiële afwijkingen met budgettair effect beschreven. Het financiële effect wordt bovenaan bij het taakveld weergegeven en is een opsomming van de dikgedrukte financiële effecten uit de tekst van dat taakveld. In dit document zijn wat betreft de optellingen en financiële tabellen negatieve bedragen nadelen/lasten en positieve bedragen voordelen/inkomsten.

In het hoofdstuk prioriteiten wordt een inhoudelijke update gegeven m.b.t. gestelde prioriteiten door het College. In het hoofdstuk ombuigingsmonitor wordt de stand van zaken weergegeven m.b.t. de lopende ombuigingen. In het hoofdstuk overige onderwerpen zijn overzichten taakstellingen en taakmutaties opgenomen. In de technische wijzigingen zijn wijzigingen zonder budgettair effect verzameld waarvan de bevoegdheid op college- of raadsniveau ligt.

2 Financiële recapitulatie

In onderstaande tabel wordt een financiële samenvatting gegeven van dit document:

Taakveld/onderwerp*	2025	2026	2027	2028
0.2 Burgerzaken	- 66.780	- 1.030	- 12.030	- 53.030
0.4 Overhead	- 37.800	-37.800		
0.5 Treasury	10.000	10.000	10.000	10.000
0.7 Algemene uitkering	229.000	145.000	138.000	123.000
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 9.750	- 9.750	- 9.750	- 9.750
2.1 Verkeer en vervoer	0	2.070	2.070	2.070
3.1 Economische ontwikkeling	0	3.910	3.910	3.910
4.2 Onderwijshuisvesting	-72.800			
5.4 Musea	- 5.400			
5.7 Openbaar groen	- 51.000			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	200.000			
Saldo Tussentijdse rapportage	**195.470**	**112.400**	**132.200**	**76.200**
Begrotingssaldo 2025-2028	1.714.833	- 6.195.918	- 6.791.487	- 4.725.015
Besluitvorming begroting – Ombuigingen categorie B		5.501.220	6.395.620	6.361.620
Kostprijsonderzoek jeugd	- 1.004.900	- 1.004.900	- 1.004.900	- 1.004.900
Besluitvorming Turap 2024	101.414	- 221.095	- 346.105	- 566.114
Effecten overige raadsbesluiten en verwerkingsverschillen	- 37.210	41.210	- 820	- 12.820
Begrotingssaldo na 1e Turap	**969.607**	**- 1.767.083**	**- 1.615.492**	**128.971**

**Bedragen tabel in euro's*

Bij het geprognosticeerde saldo 2025 wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat dit is gebaseerd op de gegevens over de eerste vier maanden van het jaar. Dit zal afwijken van het saldo van de 2e tussentijdse rapportage en uiteindelijke saldo van de jaarrekening 2025, maar geeft wel inzicht in de huidige stand van zaken. Er zijn meerdere factoren die de komende maanden nog een rol spelen, zoals de uitkomsten van de mei- en septembercirculaire Gemeentefonds.

3 Programma's

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Taakveld 0.2 Burgerzaken - € 66.780

Vervangingsinvestering ID-scanners

In 2025 is een krediet beschikbaar gesteld van € 25.000,- voor de vervanging van de ID-scanners bij Burgerzaken. Doordat de vervangingsinvestering lager uitvalt, namelijk € 17.750,- kan het krediet in verband met de activeringsgrens van € 25.000,- vanuit de nota Waarderen, Activeren en Afschrijven van Vaste Activa niet worden geactiveerd.
Voorgesteld wordt om het krediet inclusief de bijbehorende kapitaallasten van afgerond € 5.000,- af te ramen en een eenmalig budget van € 17.750,- beschikbaar te stellen. Daarnaast is voor de gezichtsherkenning jaarlijks € 1.500,- extra benodigd. In totaal is in 2025 **€ 19.250,-** benodigd. Na verrekening met de kapitaallasten kan er vanaf 2026 afgerond € 3.500,- vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Leges Burgerzaken

In de tussentijdse rapportage 2024 was reeds aangekondigd dat de reisdocumentenpiek in verband met de gewijzigde geldigheidsduur van 5 naar 10 jaar extra beslag legt op de werkzaamheden van team Burgerzaken. Om aan de extra aanvragen te kunnen voldoen wordt voorgesteld om voor de jaren 2025 tot en met 2028 de extra legesopbrengsten in te zetten voor een tijdelijke formatie-uitbreiding. Omdat de extra legesopbrengsten niet elk jaar hetzelfde zijn is de bijstelling voor 2025 **neutraal**, voor 2026 levert dit na bijstelling van de formatie een voordeel op van € 43.500,-, voor 2027 is het voordeel € 31.800,- en in 2028 is er een klein nadeel van € 9.000,-. Hieronder is een overzicht opgenomen van de bijstelling van de inkomsten en uitgaven:

bedragen x €1.000

Leges*	2025	2026	2027	2028
Bijstelling inkomsten	436	526	537	448
Bijstelling uitgaven	-246	-288	-311	-262
Extra leges opbrengsten	**190**	**238**	**226**	**186**
Inzet t.b.v. formatie KCC	-190	-195	-195	-195
Netto effect	**0**	**43**	**32**	**-9**

*Paspoorten, rijbewijzen en identiteitsbewijzen.

Taakstelling leges woningzoekenden

In 2017 is de regeling "inschrijfregels nieuwbouwkoopwoningen en woningkavels" afgeschaft. Omdat destijds in de advisering niet duidelijk naar voren kwam dat de geraamde legesbaten zouden komen te vervallen, is sindsdien een taakstelling opgenomen in de begroting. Omdat aan deze taakstelling geen invulling kan worden gegeven en het voorstel van destijds vraagt om een reparatie wordt voorgesteld om de taakstelling structureel af te ramen om de begroting weer op reëel niveau te brengen. Het nadeel is **€ 47.530**,- per jaar.

Taakveld 0.4 Overhead - € 37.800

Tijdelijke extra inzet Communicatie

Met de Kadernota 2023-2026 heeft Meerinzicht voor team Communicatie voor 2 jaar extra middelen toegekend gekregen. Voor de jaren 2025 en 2026 blijft deze extra inzet benodigd voor Harderwijk, in lijn met benodigde inzet voor een extra wethouder en in afwachting van de uitkomsten van de gemeenteraadsverkiezingen 2026. De kosten hiervoor zijn **€ 37.800,-** per jaar. Meerinzicht zal dit verwerken met de 1e begrotingswijziging in de Bestuursrapportage 2025.

Actieplan 2025 voor bedrijfscontinuïteitsmanagement

De afgelopen jaren is samen met Ermelo, Zeewolde en Meerinzicht gewerkt aan het zogenaamde Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM), oftewel de versterking van kritische bedrijfsprocessen. Zo is er voor meerdere processen een Business Impact Analyses (BIA's) uitgevoerd, denk aan Burgerzaken, Openbare Orde en Veiligheid, Verkiezingen, Openbare Ruimte, Telefonische en digitale dienstverlening, Gebouwenbeheer, Communicatie.

Om de volwassenheid voor BCM te verhogen heeft de netwerkdirectie (NWD) EHZM in februari 2023 besloten de eerste kritische processen voor de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde vast te stellen. Het gaat dan bijvoorbeeld voor het vakgebied Burgerzaken om het proces 'Verwerken van aanvragen Rijbewijzen'. Een kernteam is opgericht met vertegenwoordigers van de vier organisaties om BCM, en de eerste stappen voor calamiteiten-/ crisismanagement, projectmatig te organiseren. In april 2025 is het

actieplan 2025 voor BCM besproken in de netwerkdirectie. Voor de uitvoering van dit plan is geld nodig.

De benodigde bijdrage van Harderwijk is incidenteel in 2025 € 39.500,- en structureel € 3.500,- vanaf 2025. Op dit moment wordt bezien of financiële dekking gevonden kan worden binnen de WOO middelen die ondergebracht zijn binnen Meerinzicht. Indien dit niet mogelijk is, dan worden de effecten meegenomen bij de 2e tussentijdse rapportage.

Update taakstelling PO-functionaris
In 2020 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de AVG. Vanuit Meerinzicht heeft dit destijds geleid tot een aanpassing van de begroting die aangeboden is geweest aan de raden met de Bestuursrapportage 2020 van Meerinzicht. In Harderwijk is er destijds voor gekozen om de meerjarige effecten van de AVG functionaris te betrekken bij het opstellen van de begroting 2021-2024.
Met de behandeling van de begroting 2021-2024 is vervolgens een amendement ingediend om de AVG-functionaris niet op te nemen in de begroting, waardoor met de verwerking van de begroting 2021-2024 de PO-functionaris als taakstelling is opgenomen voor € 81.000,- omdat de bijdrage aan Meerinzicht wel verwerkt is geweest. Met de Kadernota 2022-2025 zijn door de raad structurele middelen ter beschikking gesteld ter hoogte van € 47.500,- voor de uitbreiding van de formatie van een extra onderzoeker binnen Meerinzicht. Doordat Meerinzicht dit zelf heeft kunnen borgen in haar begroting, wordt nu voorgesteld deze beschikbare middelen te verrekenen met de taakstelling voor de PO-functionaris. Na verrekening is de restant taakstelling € 33.500,-.

CAO ontwikkelingen
Op 22 april 2025 is er een voorlopig onderhandelingsresultaat bereikt voor de CAO gemeenten en Cao SGO 2025-2027, er volgt nog een ledenraadpleging, waarna de besturen van de VNG en de WSGO op vrijdag 6 juni 2025 besluiten of het onderhandelingsresultaat wordt bekrachtigd. Naar verwachting kunnen de financiële gevolgen zoals onderhandelingsresultaat nu voorligt, in 2025 gedekt worden binnen de beschikbare stelpost. De uiteindelijke financiële gevolgen van het onderhandelingsresultaat worden betrokken bij de 2e tussentijdse rapportage.

Taakveld 0.5 Treasury € 10.000
Rentebaten startersleningen
De gemeente verstrekt via het SVn startersleningen. Over de startersleningen wordt rente betaald. Deze werd voorheen bijgestort op de gemeenterekening bij het SVn. In februari 2025 is door het college besloten de rentebaten ad. € 10.000,- per jaar terug te laten vloeien ten gunste van het begrotingssaldo en dit te verwerken bij deze eerste tussentijdse rapportage. Dit betekent een structurele inkomst van **€ 10.000,-** vanaf 2025.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering Gemeentefonds – Decembercirculaire 2024 € 229.000
De decembercirculaire is de vertaling van de najaarsnota van het Rijk. Ten opzichte van de septembercirculaire 2024 is er een correctie verwerkt op het accres omdat het rijk in de septembercirculaire niet de meest actuele bbp ontwikkeling had meegenomen. In de decembercirculaire is dit hersteld en resulteert dit in een voordelig effect. Van dit voordeel wordt, zoals gebruikelijk, het volumedeel vanaf 2026 toegevoegd aan de reeds bestaande stelpost volumeontwikkelingen. Deze stelpost wordt bij de begroting 2026 ingezet.
Het voordeel wat resteert is de structurele vrijval van het volumedeel 2025 en wordt toegevoegd aan het begrotingssaldo. Het meerjarig effect is als volgt:

Effect Decembercirculaire

bedragen x € 1.000

Onderwerp	2025	2026	2027	2028
Decembercirculaire 2024	107.031	101.898	102.902	103.975
Septembercirculaire 2024	106.802	101.682	102.542	103.477
Bruto effect Decembercirculaire	**229**	**216**	**360**	**498**
Mutatie stelpost volume ontwikkelingen		-71	-222	-375
Netto effect Decembercirculaire	**229**	**145**	**138**	**123**

(positief getal = voordelig; negatief getal = nadelig)

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Energielasten (reserve gemeentelijke energielasten)

In de jaren 2023 en 2024 zijn de hogere energielasten tijdelijk opgevangen vanuit een hiervoor gevormde bestemmingsreserve energielasten. Deze tijdelijke constructie was specifiek bedoeld voor deze twee jaren. Voor de structurele aanpak is in de begroting vanaf 2025 een structurele stelpost opgenomen voor de hogere energielasten van € 1.000.000,-. Het bedrag dat gereserveerd is op deze stelpost lijkt op dit moment voldoende, waarbij opgemerkt wordt dat de energieprijzen, de energiebelasting en de netbeheerkosten uiteraard fluctueren.

Er is aan de hand van de gegevens 2023, 2024 en de verwachtingen vanaf 2025 een beoogde verdeling gemaakt van deze stelpost over de diverse energiebudgetten binnen de begroting. Voorgesteld wordt om de stelpost structureel te verdelen over de diverse energiebudgetten binnen de specifieke taakvelden in de begroting. Het voorstel is dit te doen conform onderstaande tabel.

Onderwerp per taakveld	Voorstel verdeling stelpost
TV0.3 Molenweg 34-36 en Fokko Kortlanglaan	€ 107.600
TV0.4 Huis van de Stad en gemeentewerf	€ 167.000
TV1.2 Brandweerkazernes	€ 30.400
TV2.1 Verlichting wegen en VRI's / bewegwijzering	€ 169.650
TV2.2 Parkeren	€ 93.160
TV2.4 Havens	€ 46.400
TV3.3 Markten	€ 9.400
TV4.2 Onderwijshuisvesting	€ 24.500
TV5.2 Sportaccommodaties	€ 218.130
TV5.5 Cultureel erfgoed (oude stadhuis)	€ 53.100
TV5.7 Beheer openbaar Groen	€ 200
TV6.1 MFC de Bogen	€ 57.460
TV7.5 Begraafplaatsen	€ 23.000
Totaal effect	**€ 1.000.000**

Programma 1 Veiligheid

1.2 Openbare Orde en Veiligheid - € 9.750

Verhoging budget Dierenbescherming

Gemeenten hebben de wettelijke verplichting om taken voor dierennoodhulp en dierenwelzijn uit te (laten) voeren. De gemeente Harderwijk wil zich laten ontzorgen door deze taken bij één partij te beleggen in een overeenkomst. Per 1 januari 2024 is een nieuwe overeenkomst afgesloten met Stichting Regionaal Dierenverzorgingscentrum De Ark voor vier jaar. De structurele verhoging van **€ 9.750,-** per jaar is noodzakelijk om de toenemende kosten van de taken te vergoeden en uitvoering blijven geven aan de wettelijke taken op het gebied van dierennoodhulp en dierenwelzijn.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Vervangingsinvestering werkvoertuig

In de begroting 2023-2026 is vanuit de vervangingsinvesteringen een krediet beschikbaar gesteld voor een werkvoertuig stratenmakers van € 50.000,-. Deze auto van de stratenmakers wordt ook gebruikt voor het strooien. Nieuw inzicht is dat het niet wenselijk is dit voertuig te vervangen in dezelfde vorm, maar dat het de voorkeur heeft om een opzet strooier te vervangen door een getrokken strooier. Hierdoor kan de tractor worden gebruikt om te strooien en wordt beter gebruikgemaakt van de aanwezige tractiemiddelen. Voor de getrokken strooier is een krediet nodig van € 40.000,- exclusief btw. Voorgesteld wordt het krediet voor de vervangingsinvestering af te sluiten en een nieuw krediet beschikbaar de stellen voor de aanschaf van de getrokken strooier. Het financiële effect is een klein structureel voordeel van afgerond € 2.000,- vanaf 2026.

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwagen - €118.000

Dekking reserve havenwerken €118.000

Baggerwerkzaamheden

Met de ombuigingsopgave is het structurele budget voor baggeren verlaagd. Met de jaarrekening 2024 is aan de raad voorgesteld om het restant van het baggerbudget toe te voegen aan de bestemmingsreserve havenwerken. Hiermee kan in 2025 uitvoering gegeven worden aan de werkzaamheden die in 2024 zijn

ingezet. Voorgesteld wordt om een bedrag van **€ 118.000,-** te onttrekken aan de bestemmingsreserve havenwerken en dit toe te voegen aan het budget voor de baggerwerkzaamheden.

Programma 3 Economie

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Gewijzigde invulling ombuiging provinciale werkgelegenheidsenquête

Gebleken is dat het ombuigingsvoorstel op het budget voor de provinciale werkgelegenheidsenquête (cat. B) erg moeilijk haalbaar is. Dit wordt uitgevoerd door de provincie met alle Gelderse gemeenten gezamenlijk. Het is niet goed mogelijk om hier als enige Gelderse gemeente uit te stappen. Los hiervan levert de werkgelegenheidsenquête belangrijke informatie voor het opstellen en monitoren van het economisch beleid (ontwikkeling werkgelegenheid en bedrijven), zoals ook was opgenomen in het ombuigingsvoorstel.

Bij het opmaken van de Jaarrekening 2024 is gebleken dat er in programma 8 nog sprake is van een tweetal onbenutte, structurele budgetten van € 8.410,-. Voorgesteld wordt hiervan € 4.500,- in te zetten voor het ongedaan maken van de ombuiging en het overige vrij te laten vallen. Per saldo levert dit een structureel voordeel op van € 3.910,- vanaf 2026 en wordt daarnaast de ombuiging financieel gerealiseerd.

Taakveld 3.4 Economische promotie

Nieuw evenementenbeleid en toeristische visie

Als gevolg van capaciteitsproblemen (uitval en krapte arbeidsmarkt) is hier nog niet mee begonnen. Beide trajecten lopen aanzienlijke vertraging op. Hoe snel hiermee alsnog kan worden begonnen is afhankelijk van hoe snel het lukt de personele problemen op te lossen. Op zijn vroegst kan in de tweede helft van 2025 worden gestart.

Programma 4 Onderwijs

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting - € 72.800

Huisvesting scholen VO

De bekostiging van de huisvesting van de scholen voor het voortgezet onderwijs vindt plaats op basis van leerlingaantallen. De werkelijke bekostiging voor 2025 wijkt af van de begrote bedragen vanwege de werkelijke aantallen leerlingen op peildatum. Begroot was € 2.060.411, de werkelijke kosten in 2025 bedragen € 2.133.247, oftewel een incidenteel nadeel van afgerond **€ 72.800,-** in 2025.

Huisvesting scholen SO - € 40.000

Dekking bestemmingsreserve OHBA-middelen € 40.000

Op 20 maart 2025 heeft de raad besloten in te stemmen met het Integraal Huisvestingsplan 2025, waarvan het IKEC (Integraal Kind en Expertisecentrum) voor leerlingen van het speciaal (basis)onderwijs onderdeel uitmaakt. Het college heeft op 4 februari 2025 besloten om een haalbaarheidsonderzoek uit te laten voeren naar de ontwikkeling van het speciaal (basis)onderwijs in combinatie met andere functies zoals bijvoorbeeld maatschappelijke functies, wonen en startup plekken. De verwachte kosten van dit onderzoek bedragen € 40.000,- en voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de bestemmingsreserve OHBA-middelen.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Taakveld 5.4 Musea - € 5.400

Streekarchivariaat

Op 1 juli 2025 zal het SNWV (Streekarchivariaat Noord-West Veluwe) fuseren met het Streekarchief Epe, Hattem, Heerde. De voorgenomen fusiedatum was 1 januari 2025 maar deze bleek procedureel niet haalbaar. De begroting over het eerste halfjaar 2025 wijkt hierdoor iets af van de primitieve begroting over 2025, omdat het eerste halfjaar nog sprake is van SNWV en niet het hele jaar NoVA (Noord-Nederlands Archief). De begroting vanaf 1 juli 2025 ligt volledig in lijn met 50% van de primitieve begroting van NoVA. Het nadeel voor Harderwijk is incidenteel **€ 5.400,-** in 2025.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed - € 20.000

Dekking bestemmingsreserve monumenten € 20.000

Molenstichting Harderwijk

Op 20 maart 2025 heeft de raad de motie 'Garantstelling voor Molenstichting Harderwijk' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om voor maximaal € 20.000,- garant te staan voor de restauratie van de rieten kap en de wieken van molen De Hoop aan de Havendijk 9 te Harderwijk. Het college heeft op 20 mei 2025 besloten om deze garantstelling in de vorm van een eenmalige subsidie van maximaal € 20.000,- te

verlenen en deze subsidie te dekken uit de bestemmingsreserve Monumenten.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie - € 51.000

Stadsidee

Jarenlang is door de gemeente budget vrijgemaakt voor 'Het Stadsidee'. Als onderdeel van "Samen kleuren we de stad" mag een inwoner onder eigen verantwoordelijkheid het verkozen idee realiseren. In praktijk vindt de uitvoering van het idee, en dus ook de daadwerkelijke kosten, voor een groot deel plaats na afloop van het kalenderjaar waarin het budget aan de betreffende bewoner wordt toegekend. Aanvankelijk werd dit 'na-ijlende' budget overgeheveld, maar sinds enkele jaren wordt er vanuit gegaan dat deze kosten van het voorgaande jaar ongeveer gelijk zullen zijn aan de verschuiving voor het idee van het lopende jaar.

Vanwege de noodzakelijke ombuiging wordt dit budget in 2025 niet meer toegekend. De uitgaven van het stadsidee van 2024 moeten echter nog plaatsvinden. Er is geen budget voor 2025 meer om dit te compenseren. Als gevolg hiervan ontstaat eenmalig een knelpunt van **€ 51.000,-** in 2025.

Programma 6 Sociaal domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie € 200.000

Opvang Oekraïne

Op dit moment biedt de gemeente 131 plekken voor de opvang van ontheemde Oekraïners. Er is geen sprake van uitbreiding van de capaciteit. Het normbedrag vanuit de bekostigingsregeling is wederom verlaagd. Vanaf 2025 bedraagt dit normbedrag € 44,- per opvangplek per dag (was € 61,-). Voor 2025 wordt een overschot op de regeling verwacht van **€ 200.000,-.**

Exploitatie De Aanleg

In 2025 komen we met een integraal advies voor de Aanleg waarin de exploitatie, huidige activiteiten en maatschappelijke ontwikkeling (pilot collectieve dagbesteding) samen worden gebracht. Op dit moment is de pilot collectieve dagbesteding in voorbereiding. Hiermee beogen we laagdrempelige inloop en daginvulling (met name) voor ouderen in de Aanleg (conform uitvoeringsagenda Sociaal Domein). Daarnaast is onderzocht met Uwoon en de huidige gebruikers (Odensehuis en Zorgdat) welke verbouwmogelijkheden er zijn om de exploitatie en daarmee het gebruik van De Aanleg te vergroten. Al deze elementen nemen we mee in de businesscase voor De Aanleg. Op dit moment wordt De Aanleg gehuurd van Uwoon en onderverhuurd aan het Odensehuis en Zorgdat. De exploitatie is nog niet kostendekkend omdat een groot deel niet-exploitabel is. Voor 2025 wordt het tekort van € 90.000,- gedekt uit incidenteel budget Welzijn.

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg - Beschermd Wonen

Positionering beleid Beschermd Wonen en Opvang

Met ingang van 1 juli 2025 wordt de opdracht aan Meerinzicht voor de beleidsadvisering op het gebied van Beschermd Wonen en Opvang gewijzigd. De beleidsadvisering wordt vanaf die datum ondergebracht bij team Samenleving. Als gevolg hiervan wordt de financiële bijdrage aan Meerinzicht per 1 juli 2025 verlaagd, conform de bestaande verdeelsleutel. Binnen team Samenleving wordt de formatie per 1 juli 2025 uitgebreid met 19 uur per week op schaal 11. De vrijvallende middelen uit de verminderde bijdrage aan Meerinzicht worden ingezet om deze uitbreiding structureel te bekostigen. Dit valt binnen het beschikbare structurele budget van € 60.000,- per jaar vanaf 2026 (en € 29.000,- voor het resterende halfjaar van 2025). Per saldo is dit budget neutraal.

Programmagelden/zorgkosten sociaal domein

Op basis van de 1e prognose zorgkosten sociaal domein worden de volgende financiële afwijkingen gerapporteerd:

Jeugd	-/-	€ 2.419.000,-
Wmo	-/-	€ 600.000,-
Participatie	-/-	€ 1.316.000,-
Hogere rijksbijdrage Buig		€ 500.000,-
Totaal	-/-	€ 3.835.100,-

Dekking vanuit circulaires Gemeentefonds:		
Alleenverdienersproblematiek		€ 80.000,-
Kinderopvang sociaal medische indicatie		€ 14.000,-
Afschaffen lage inkomensvoordeel beschut werk		€ 17.400,-
Totaal tekort	**-/-**	**€ 3.723.700,-**

Voorgesteld wordt om voor de zorgkosten sociaal domein bij deze rapportage nog geen mutatie op de reserve sociaal domein te doen. Bij de tweede tussentijdse rapportage wordt een nieuwe prognose

afgegeven. Bij de 2e Turap wordt ook een prognose gegeven van de mogelijke overschotten Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. In totaliteit wordt dan bekeken in hoeverre de reserve sociaal domein ingezet moet worden. Na besluitvorming van de jaarrekening 2024 is de prognose stand van de reserve sociaal domein afgerond € 4 miljoen. Onderstaand toelichting op de verschillende onderdelen:

Jeugd

In de financiële prognose is nog geen effect te zien van de structurele verschuiving van de € 1,8 miljoen van de programmagelden naar de versterking van de inzet van het CJG. Het beoogde effect hiervan is nog niet zichtbaar omdat het CJG tot op heden de benodigde formatie niet volledig heeft kunnen invullen. Daarnaast was in het laatste kwartaal 2024 een hogere productie zichtbaar, wat doorwerkt in de prognose voor 2025. In deze prognose is geen rekening gehouden met de verwachte effecten van maatregelen en interventies om de jeugdhulpkosten te beheersen. Hieronder valt onder andere de inzet van het zogenaamde 6-ogenprincipe, waarbij een kwaliteitsmedewerker conceptbeschikkingen toetst op de kwaliteit van de besluiten, juridisch en qua inkooptechnische afspraken. Daarnaast wordt op termijn een positief effect verwacht van de vastgestelde Integrale Verordening die bijdraagt aan een meer genormaliseerde inzet van PGB's. Verwacht wordt dat de effecten in de 2e prognose zichtbaar worden.

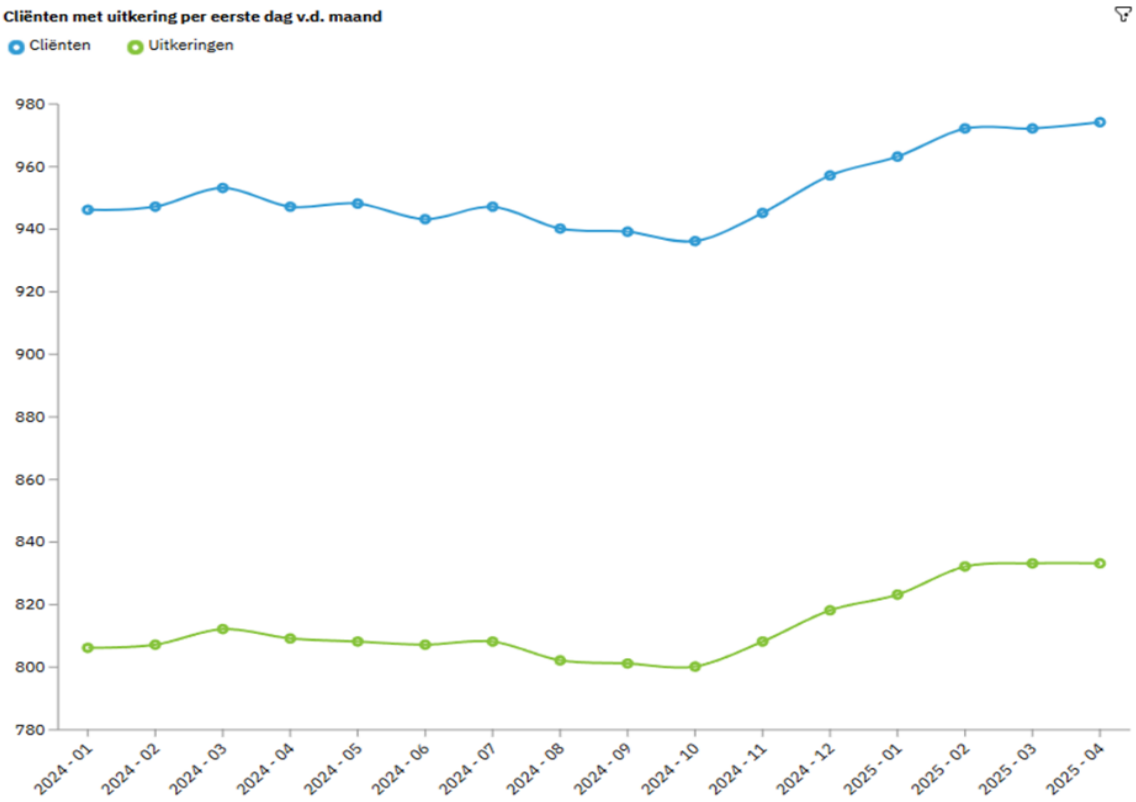
Bij de huidige inschatting is uitgegaan van een worst case scenario. We zien dat de prognoses van Meerinzicht de afgelopen jaren steeds vrij nauwkeurig zijn gebleken. Tegelijkertijd zien we nu voorzichtige positieve ontwikkelingen: het aantal verleningsbesluiten wordt minder en de instroom van cliënten lijkt af te nemen. Deze ontwikkelingen zijn nog niet als een financieel voordeel vertaald. We zorgen ook voor meer inzicht en controle over de uitgaven van het CJG. Bij de tweede turap verwachten we de effecten financieel te kunnen vertalen.
Daarnaast worden er vanuit het rijk extra middelen toegekend aan gemeenten om de jeugdzorg te verbeteren en de stijgende kosten te compenseren. Deze financiële gevolgen worden in de mei- en septembercirculaire 2025 verwacht en financieel verwerkt in de tweede turap.

Wmo

Het nadeel op de zorgkosten Wmo wordt voornamelijk veroorzaakt door de effecten van de hogere tarieven uit het kostprijsonderzoek. De eerste termijn van de in 2021 afgesloten contracten Wmo 2021 loopt af per 1 juni 2025. Besloten is om de eerste verlengingsoptie te benutten, van 1 juni 2025 tot en met 31 mei 2026. In de aanbestedingsdocumenten is vastgelegd dat bij verlenging van de contracten een kostprijsonderzoek zal worden uitgevoerd. Dit is in lijn met de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs Wmo 2025, die gemeenten verplichten om bij de inkoop van Wmo-voorzieningen tarieven te hanteren die in verhouding staan tot de kwaliteit van de geleverde zorg. De tariefwijziging is verwerkt in de prognose voor 2025. Over het kostprijsonderzoek is afzonderlijke advisering geweest.
Daarnaast is de prognose van de woonvoorzieningen naar boven bijgesteld. Op basis van de technische levensduur van trapliften, is de verwachting dat er in 2025, net als in 2024, een groot aantal trapliften vervangen moet worden.

Participatie

Over de laatste maanden van 2024 was een *stijgende lijn* zichtbaar in het aantal uitkeringen. Over de eerste drie maanden stabiliseert het aantal uitkeringen zich op het aantal van eind 2024. In de begroting 2025 was gerekend met een minder sterke stijging. Harderwijk groeit als gemeente, er zijn meer corporatiewoningen bijgekomen, die deels bewoond worden door inwoners met een uitkering die voorheen in andere gemeenten woonden. Ook constateren we dat de uitstroom naar werk voor Harderwijkse inwoners met een uitkering lager is dan voor Meerinzicht gemiddeld en dat inwoners uit Harderwijk langer dan gemiddeld een uitkering ontvangen. Dit wordt verder onderzocht.
In de prognose is de verhoging van het wettelijk minimum loon per 1 januari 2025 (2,73%) en per 1 juli 2025 (2,42%) meegenomen. Onderstaand het verloop van het aantal cliënten en het aantal uitkeringen vanaf januari 2024:

Rijksbijdrage BUIG
Eind april 2025 heeft het rijk het nader voorlopig buigbudget 2025 bekend gemaakt. Voor Harderwijk bedraagt dit € 15,4 miljoen. Hierin is echter niet de stijging van het wettelijk minimum loon meegenomen. Inclusief deze stijging bedraagt het budget € 16 mln. Ten opzichte van de uitgaven is het rijksbudget onvoldoende en resulteert in een tekort van € 1,3 mln. In de begroting 2025 is gerekend met een tekort van € 250.000,-. In oktober 2025 wordt het definitieve budget voor 2025 gepubliceerd.

Dekking vanuit circulaires Gemeentefonds
Vanuit de septembercirculaire 2024 is € 80.000,- ontvangen voor alleenverdienersproblematiek. Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024 onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. Deze actie is door Meerinzicht opgepakt en de uitgaven maken onderdeel uit van de Participatie. De rijksmiddelen worden als dekking ingezet voor de hogere uitgaven.

De Sociaal Medische Indicatie (SMI) is een gemeentelijke regeling om gezinnen die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, maar die ook niet in staat zijn de zorg voor de kinderen volledig te dragen vanwege sociale of medische problematiek, een vergoeding te kunnen bieden voor het gebruik van kinderopvang. Door verschillende ontwikkelingen is de SMI budgettair steeds meer onder druk komen te staan en ontvangen gemeenten hiervoor een vergoeding vanuit het Rijk. Deze middelen worden gebruikt als dekking voor de hogere uitgaven binnen Participatie.

Het Rijk compenseert gemeenten vanaf 2025 voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel (LIV) in de sociale werkvoorziening. Het betreft een bedrag per plek. De middelen voor de WsW zijn toegevoegd aan het budget voor de Inclusief Groep. De middelen voor de beschut werkplekken worden als dekking ingezet voor de hogere uitgaven binnen Participatie.

Doorontwikkeling Regionaal Expertteam	- € 25.000
Dekking reserve sociaal domein	€ 25.000

Het Regionaal Expertteam (RET) wordt doorontwikkeld door de uren van de RET-voorzitter uit te breiden van 8 naar 16 uur en van de secretaris van 4 naar 6 uur. Het RET kan door wettelijke verwijzers ingeschakeld worden om voor jeugdigen met meervoudige en complexe problemen, waarbij sprake is van een (dreigende) vastgelopen situatie, te zoeken naar een passende en tijdige oplossing.

Het college heeft op 21 januari 2025 ingestemd met de doorontwikkeling van het RET. De extra kosten voor de uitbreiding van uren bedragen voor Harderwijk € 25.000,-. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken aan de reserve sociaal domein.

Programma 7 Duurzaamheid en milieu

Taakveld 7.2 Riolering - € 370.000

Dekking BR Klimaatadaptieve maatr. € 370.000

Uitgaven klimaatadaptieve maatregelen vanuit bestemmingsreserve)
De bestemmingsreserve Klimaatadaptieve maatregelen dient om uitvoering te geven, conform de BuRKWA 2024-2028, aan investeringen in verbetermaatregelen geprogrammeerd om de effecten van klimaatverandering te beperken (klimaatadaptatie).Wat betreft de uitvoering van deze maatregelen wordt voorgesteld het budget van structureel € 370.000,- meerjarig beschikbaar te stellen met als dekking de hiervoor beschikbare middelen binnen de bestemmingsreserve Klimaatadaptieve maatregelen. Indien er minder besteding plaatsvindt worden het budget neutraal overgeheveld bij de jaarrekening.

Herijking uitvoeringsagenda Riolering, Water en Klimaatadaptatie
In de uitvoeringsagenda bij BuRWKA 2024-2028 zijn de geplande activiteiten (met externe uitgaven) onbedoeld onevenredig verdeeld over de planperiode. Volgens deze uitvoeringsagenda zou er in 2025 ca. 3x moeten worden uitgevoerd als gemiddeld over de planperiode (€ 316.500,- in 2025, terwijl gemiddeld ca. € 98.800,- per jaar is). In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een gemiddeld uitgavenpatroon gedurende de planperiode.

Bovendien was er door onverwacht vertrek van een medewerker sprake van een onderbezetting in de periode augustus 2024 t/m januari 2025. Hierdoor was er eigenlijk te weinig personele capaciteit om de onderzoeken die in 2024 reeds waren uitgezet te kunnen begeleiden, laat staan nieuwe onderzoeken te gaan opstarten. Ook worden een aantal geplande uitgaven zoals opgenomen in de uitvoeringsagenda 2025 gedekt vanuit andere middelen (b.v. GREX, bijdrage provincie).

Voor deze Turap zijn twee aspecten relevant:
1) De geplande activiteiten/onderzoeken in uitvoeringsagenda gaat het college* herverdelen over de planperiode (beoogde inspanning ca. € 100.000,- aan externe kosten per jaar).
**De herverdeling van de activiteiten in de uitvoeringsagenda is een bevoegdheid van het college zolang het past binnen de vastgestelde kaders in omgevingsvisie Harderwijk 2040 en meerjarenbegroting.*

2) De besteding eind 2025 blijft naar huidige inzichten beperkt tot € 70.000,-. Dat is slechts 22% t.o.v. de geplande activiteiten voor 2025 in de vastgestelde uitvoeringsagenda en 70% t.o.v. het beschikbare budget.

Financieel wordt de uitvoeringsagenda begroot als een structureel exploitatiebudget, waarbij wordt opgemerkt dat de uitgaven kunnen fluctueren. Incidentele afwijkingen worden verklaard via de realisatie van de tariefberekening bij de jaarrekening. Waar mogelijk wordt dit opgevangen vanuit de egalisatievoorziening Riool- en waterzorgheffing.

Gewijzigde invulling ombuiging meten en monitoring riolering
Vanuit de ombuigingsmonitor bij P07-05 Riolering – meten en monitoring (tarief riolering) blijkt dat de uitvoering van deze ombuiging niet wenselijk is op de voorgestelde manier. Zie hoofdstuk 5 Ombuigingsmonitor voor de inhoudelijk uitleg. Het voorstel vanuit de ombuigingsmonitor is om via deze Turap de ombuiging P7-05 om te wisselen met een deel van de ombuiging P7-08 m.b.t. regionale samenwerking Water en Klimaatadaptatie, welke op de categorie C lijst staat van niet doorgevoerde ombuigingen. Deze ombuiging kan gerealiseerd worden vanuit onvoorziene financiële meevallers. Het gevolg van de wisseling is dat gemeente Harderwijk deelnemer blijft van de centrumregeling Meten en Monitoren Afvalwater en Grondwater. Financieel wordt de ombuiging dus gerealiseerd, maar vanuit een andere inhoudelijke invulling.

Taakveld 7.3 Afval
Op-overslag en afvaltransport inbesteed Omrin
Sinds 1 januari 2025 heeft de gemeente Harderwijk de op-overslag en af-transport afval en grondstoffen inbesteed bji Omrin. De financiële gevolgen van deze inbesteding zijn € 136.000,- hoger dan de begrote kosten. De reden is dat de vorige partij, Weco-Trans, aangegeven had in kwartaal 4 van 2024 dat zij het contract niet zouden verlengen. Om deze reden is de uitvoering van de op-overslag en het af-transport inbesteed bij Afvalsturing Friesland onder de vlag van Omrin. Waar de gemeente reeds aandeelhouder is via inbesteding.

Bij de tweede Turap zal wederom beoordeeld worden of afwijkingen moeten worden gemeld. Voor kosten binnen de tariefberekening afvalstoffenheffing zal niet tussentijdse financieel worden bijgesteld, maar worden de gerealiseerde verschillen ten opzichte van de begroting bij de jaarrekening financieel verantwoord als één geheel.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Stand van zaken Duurzaamheidsfonds

In de eerste vier maanden van 2025 is de subsidie aan Endura toegekend voor de uitvoering van duurzaamheidsactiviteiten in 2025 en zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de stimuleringsregeling klimaatadaptieve maatregelen. Daarnaast zijn twee voorstellen aan de raad gedaan, het beschikbaar stellen van extra middelen voor de subsidie groene schoolpleinen en een claim voor mogelijke kosten van het project windenergie Lorentz te dekken in geval deze niet kunnen landen in een businesscase.

Qua uitvoering zijn er verschillende vergroeningsacties geweest, drie subsidieaanvragen voor een groen schoolplein toegekend en is Endura op basis van de verstrekte subsidie bezig met het organiseren van verschillende duurzaamheidsacties om inwoners te helpen met het besparen van energie.
Van de € 5 miljoen, is nu € 3,9 miljoen beschikbaar gesteld voor verschillende projecten. Voor het openstaande bedrag, € 1,1 miljoen, wordt in 2025 duidelijk waarvoor dit wordt ingezet. Onderstaande tabel geeft kader inzicht wat beschikbaar is, wat reeds toegekend is aan projecten en hoeveel er op 1 mei 2025 is uitgegeven.

Duurzaamheidsfonds kaders	Totaal beschikbaar	Reeds toegekend 2023-2026	Stand van zaken uitgaven Turap
Inwoners, bedrijven en maatschappelijke partijen	€ 1.500.000,-	€ 470.000,-	€ 117.500,-
Collectief klimaatadaptatie en biodiversiteit	€ 1.000.000,-	€ 750.000,-*	€ 113.200,-
Uitvoering duurzaamheid 2023-2026	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	€ 429.800,-
Openbare ruimte	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	€ 536.000,-
Gemeente geeft het goede voorbeeld	€ 500.000,-	€ 657.400,-**	€ 307.400,-
Totaal	**€ 5.000.000,-**	**€ 3.877.400,-**	**€ 1.503.900,-**

** Dit bedrag is inclusief een voorstel van het college voor het beschikbaar stellen van € 100.000,- voor de subsidieregeling groene (school)pleinen. De gemeenteraad moet hier nog over besluiten.*
*** Dit is een voorstel van het college om een claim te leggen van € 350.000,- voor dekking van het krediet doorstart windenergie. Dit is een voorstel aan de gemeenteraad. Deze moet hier nog over besluiten op moment van schrijven.*

Programma 8 Ruimte en wonen

Taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening - € 120.000

Dekking voorziening Ruimtelijke ontwikkeling € 120.000

Uitvoeringsagenda Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden 2024-2026

Op 8 april 2025 heeft het college de raadsinformatiebrief vastgesteld waarin een stand van zaken wordt gegeven van de uitvoeringsacties van de vastgestelde Uitvoeringsagenda Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden 2024-2026. De kosten voor de uitvoeringsacties in 2025 bedragen € 120.000,- en worden gedekt uit de voorziening Ruimtelijke ontwikkeling. Via deze Turap wordt dit verwerkt in de begroting.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderij locaties met piekbelasting (LBV-plus) - € 76.000

Dekking stelpost taakmutaties € 76.000

Voor de uitvoeringskosten van de stikstofregelingen stelt het rijk een tegemoetkoming beschikbaar aan gemeenten. Harderwijk heeft zo'n tegemoetkoming van € 76.000,- ontvangen omdat een aantal agrarisch ondernemers binnen de gemeente heeft meegedaan aan de LBV-plus regeling. De gemeente is verplicht om het omgevingsplan Harderwijk te wijzigen voor de percelen van deze ondernemers, zodat de vestiging en/of het in werking hebben van een intensieve veehouderij op deze locaties niet meer tot de mogelijkheden behoort. Daarbij is het ook van belang dat de agrarische bedrijfswoning omgezet wordt naar een reguliere woning. Samen met de ondernemers wordt nagedacht over een passende functieverandering van hun gronden. De tegemoetkoming wordt ingezet als inhuur-budget om ons te helpen bij de (gefaseerde) wijziging van het omgevingsplan Harderwijk (inhoud en proces).

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Wijziging DVO regionale samenwerking wonen

Vanwege de woondeal is voorgesteld de DVO wonen (gemeenten Noord-Veluwe) te wijzigen. Door de DVO te actualiseren kunnen o.a. op grond van cofinanciering meer subsidiemogelijkheden worden benut. Ook kan meer/beter uitvoering worden gegeven aan de woondeal. O.a. met het oog op versnelling en regie. De uitbreiding brengt een kostenstijging met zich mee vanaf 2026. Voor de toename van de Harderwijkse bijdrage zal een kadernota aanmelding gedaan worden.

Wet betaalbare huur - € 68.000

Dekking stelpost taakmutaties € 68.000

De Wet betaalbare huren geeft gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden met betrekking tot maximale huurprijzen die gelden op grond van het woningwaarderingsstelsel, de maximale huurverhogingen in de gereguleerde sector en de informatieplicht op verhuurders om hun huurders een puntentelling te overleggen bij het afsluiten van een contract. De middelen worden ingezet om deze wetgeving te implementeren en hiervoor beleid op te stellen. De middelen bestaan uit een incidenteel en structureel deel. Voorgesteld wordt via deze Turap de incidentele middelen als budget vrij te geven met als dekking de stelpost taakmutaties.

Stand van zaken Woonfonds

Tot op heden is er €1,8 miljoen euro besteed vanuit het woonfonds. Deze middelen zijn o.a. ingezet voor het mogelijk maken van sociale huur in het Waterfront en voor het opstellen van een soortenmanagementplan (SMP) dat bijdraagt aan de versnelling van de woningbouw. Eerder zijn al bestedingen gedaan waar onder de inzet op ambtelijke capaciteit.

In 2025 volgen voorstellen voor besteding van het resterende bedrag. Momenteel wordt o.a. een subsidieregeling sociale huur afgerond die later ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

Woonfonds kaders	Totaal beschikbaar	Reeds toegekend 2023 t/m 2025	Restant
Bijdragen voor de ontwikkeling van sociale huurwoningen en verhuureenheden	€ 1.750.000,-	€ 450.000,-	€ 1.300.000,-
Bijdragen voor de ontwikkeling van betaalbare koopwoningen	€ 1.750.000,-	€ 250.000,-	€ 1.500.000,-
Innovatie	€ 500.000,-	€ 100.000,-	€ 400.000,-
Ambtelijke capaciteit, onderzoek	€ 1.000.000,-	€ 1.000.000,-	
Totaal	**€ 5.000.000,-**	**€ 1.800.000,-**	**€ 3.200.000,-**

4 Prioriteiten

Het college heeft een aantal prioriteiten geformuleerd. Bij de tussentijdse rapportage rapporteren we op de voortgang van de prioriteiten en wat er eventueel nog nodig is.

1. Financiële gezondheid van de gemeente (realiseren bezuinigingsmaatregelen, vasthouden aan gemaakte keuzes in ombuigingstraject, financiering van nieuw beleid ed.)
Voor de ombuigingen van 2025 is het bedrag reeds in de begroting 2025 verwerkt. Voor de ombuigingen 2026 wordt het proces gelopen waar binnen de eigen organisatie dit kan worden gevonden en zal ook de inventarisatie ombuigingen Meerinzicht worden betrokken.

2. Regionale samenwerking EHZ vastgesteld met bestuurders, raden en ambtelijke organisatie
a. Perspectief op EHZ-samenwerking: Op 30 september 2025 vindt een gezamenlijke radenbijeenkomst plaats over samenwerking, waaronder de EHZ-samenwerking.
b. Het Regioarrangement EHPZ was vanaf de start van het college onderdeel van de portefeuille van wethouder Mazier. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in het bestuurlijke 'fundament'. Nu dit fundament is gelegd, verschuift het accent naar de uitvoering. Het Regioarrangement EHPZ - primair gericht op regionale vraagstukken in het ruimtelijk domein - is ondergebracht in de portefeuille van wethouder Enklaar.

3. MFC's: toekomstbeeld & financiële scenario's en eerste beeld op effecten positieve gezondheid
Planning is nu: 27 mei in college als besluit, 16 juni in de commissie M&M,10 juli in de gemeenteraad als besluit. De uitwerking van het actieplan positieve gezondheid zal inzichtelijk maken wat er al in gang is gebracht m.b.t. positieve gezondheid en welke concrete acties er volgen. Op dit moment lijkt het begrote bedrag voor 2025 toereikend.

4. Afvalstoffenplan bestuurlijk vastgesteld (bron/nascheiding en inzamelingsmethodiek), inzicht bieden in (ontwikkeling/effecten) afvalstoffenheffing en uitleg/communicatie daarvan
De planning van het afvalstoffenplan is 27 mei ter behandeling en goedkeuring in de B&W-vergadering. De commissiebehandeling is gepland op 19 juni en de gemeenteraadsvergadering op 10 juli met besluitvorming of debat.

5. We maken een keuze voor een locatie voor het verplaatsen van het AZC
Het college van B&W is voornemens, omdat de huidige bestuursovereenkomst (maximaal 10 jaar) afloopt, om het asielzoekerscentrum (AZC) voort te zetten op een andere locatie. Op basis van het locatieonderzoek wordt De Sypel 2, de hoogbouw van het Morgen College, als voorgenomen voorkeurslocatie aangewezen. Er wordt afgeschaald in het aantal opvangplekken: momenteel biedt Harderwijk 800 opvangplekken en op de andere locatie worden maximaal 350 opvangplekken gerealiseerd, ook overeenkomstig met de fysieke schouw van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Daarmee neemt Harderwijk nog steeds haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Er komen geen opvangplekken voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Na het collegebesluit is er een informatie- en communicatietraject met omwonenden en kan de gemeenteraad haar wensen en bedenkingen inbrengen.

6. Besluit genomen over theaterfunctie inclusief financiering
Er is € 35K beschikbaar voor onderzoek; nu de keuze is gemaakt voor ambtelijk onderzoek worden deze middelen deels aangewend. Er zijn geen aanvullende middelen nodig. Rond de zomer worden de uitkomsten van het onderzoek gedeeld met college en vervolgens met de raad.

7. Toekomstbestendig Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is vastgesteld en wordt uitgevoerd
Uitvoering van de projecten op volgorde van prioritering vindt nu plaats. Concreet betekent dit het volgende:
1. (Verdere) realisatie van de nieuwbouw van Het Koraal in Harderweide.
2. Uitvoeren van het haalbaarheidsonderzoek naar de realisatie van een Integraal Kind en Expertise Centrum op de locatie van de laagbouw van het Morgen College op huidige locatie Sypel 2.
3. Planuitwerking / afweging maken tussen renovatie en nieuwbouw van de Alfons Ariëns, inbegrepen renovatie van de sportzaal of nieuwbouw van de sporthal Stadsweiden.
4. Planuitwerking van de renovatie van Valentijn, Leonardo en de gymzaal Vliepad.
5. Planuitwerking uitbreiding tijdelijke huisvesting De Veste
6. Planuitwerking uitbreiding Dok19

8. Ruimtelijk(-sociale) puzzel is gelegd vanuit regionaal perspectief
De opdracht wordt, namens de 8 partners, uitgevraagd aan een (stedenbouwkundig/planologisch) bureau. De verwachting is dat in het najaar de eerste resultaten hiervan bekend zijn.

9. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsplan (IVP)
Uitvoering van het IVP ligt op schema, alle speerpunten en de andere thema's zijn toegewezen aan diverse personen uit met name het team B&O. Het uitvoeringsprogramma van het Integraal veiligheidsplan dat door de raad is vastgesteld bevat maar liefst 125 verschillende activiteiten, geordend op thema's zoals jeugd en veiligheid, veiligheid rond het AZC, veilige vakantieparken, polarisatie en veilig uitgaan. Verder wordt samengewerkt met de politie, het Openbaar Ministerie en de gemeenten Putten en Ermelo. Ook allerlei andere partijen zijn bezig met de uitvoering van het veiligheidsplan, onder regie van de gemeente. Denk aan de Veiligheidsregio, het Zorg- en Veiligheidshuis, het RIEC (aanpak Ondermijning), de Belastingdienst, diverse zorg- en hulpverleningsinstanties, welzijnsinstellingen, onderwijs en woningcorporaties.

10. Capaciteit Openbare Orde en Veiligheid geborgd
Op bijna alle thema's van het Integraal veiligheidsplan is er sprake van een toename aan werkzaamheden en uitdagingen. Ook neemt de complexiteit van de veiligheidsvraagstukken toe, denk aan crisisbeheersing (coronacrisis, vluchtelingencrisis, betogingen), maatschappelijke onrust, polarisatie in de samenleving, sluiting van drugspanden, mensenhandel en digitale veiligheid. Dit heeft ertoe geleid dat er bij diverse kadernota's in de afgelopen jaren een formatie-uitbreiding is aangemeld voor OOV om de knelpunten op te lossen op de gestelde prioriteiten. Denk aan extra inzet op de Ondermijning (kadernota 2024), versterking Openbare orde, multi-problem aanpak en drugsoverlast (kadernota 2023) en Zorg en veiligheid (kadernota 2022). Op korte termijn zal worden onderzocht of de formatie van OOV nu voldoende op orde is, door middel van een benchmark met soortgelijke gemeenten.

11. Spitssprinter stopt 4x per uur en het onderzoek naar een keervoorziening in Harderwijk is gestart (afronding eind 2026) en moet in het najaar van 2025 een voorkeursvariant met kostenraming opleveren die kansrijk is om te worden gehonoreerd bij de verdeling van de WoMo (Woondeal - Mobiliteit)-middelen.
Op 7 april was de herstart van de spitstreinen Harderwijk-Nijkerk-Amersfoort. Het onderzoek naar de keervoorziening, met een drietal varianten, is in volle gang. Medio mei vinden er in Arnhem en Den Haag belangrijke overleggen plaats over het reserveren van financiële middelen voor de realisatie van de keervoorziening.

12. Enkele zichtbare en onzichtbare mijlpalen voor de binnenstad zijn gerealiseerd
a. Autoluwe binnenstad (incl. pollers): Op 25 maart 2025 heeft het college een aantal ontwerp-verkeersbesluiten vastgesteld. Deze liggen tot 9 mei 2025 ter inzage. Daarna beoordelen we de ingekomen zienswijzen en neemt het college een definitief besluit. Als alles voorspoedig verloopt (dat wil zeggen: zonder beroep) kan de binnenstad eind 2025/begin 2026 autoluw zijn.
b. Herinrichting div. straten (oa. Doelenstraat, Vuldersbrink): De volgende werken zijn tot nog toe gerealiseerd: Kleine Markstraat en kruising Hoogstraat; Wijzigen opstelplaats marktkraam en fietsopstelplaats Vitringasingel; Doelenstraat; Smeepoortenbrink; Annastraat.
Voor de rest van het jaar staan nog gepland: plein bij Smeepoortenbrink; Looiersteeg; Vuldersbrink (vanaf week 23); Waltorenstraat (vanaf week 34 - 40); Vitringasingel week 40 - 46.
c. MKB Toegankelijkheid: Gemeente Harderwijk doet mee aan het project MKB Toegankelijke Routes. MKB Toegankelijke Routes is onderdeel van het programma MKB Toegankelijk, een initiatief van MKB-Nederland en VNO-NCW, en komt voort uit het Rijksprogramma 'Doe onbeperkt mee' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Er is gestart met het in kaart brengen van de toegankelijkheid van winkels, restaurants, culturele en toeristische attracties in Harderwijk en Hierden, in samenwerking met Ongehinderd. De toegankelijkheid van de winkels en restaurants wordt getoetst op basis van de criteria van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid. Ondernemers kunnen kosteloos deelnemen aan de MKB Toegankelijke Route en worden vindbaar in app en op de website van Ongehinderd.
d. Toiletvoorziening De Wellen: Het college heeft na overleg met stakeholders in de vergadering van 11 maart een voorkeur uitgesproken voor een locatie en de aankleding en vormgeving van een toiletvoorziening. De gemeenteraad heeft op 8 mei 2025 een besluit genomen in te stemmen met de plaatsing, vormgeving en aankleding van een toegankelijke toiletvoorziening De Wijde Wellen.
e. Toeristische bewegwijzering: Begin 2025 zijn alle oude wegwijzerborden van de masten af gehaald. De borden die nog goed zijn worden schoongemaakt, opnieuw gelakt en opnieuw bestickerd. In Q2 2025 worden de nieuwe borden teruggeplaatst.
f. Meet&Greet (nabij Wereldwinkel): De Meet & Greet (nabij de Wereldwinkel) is gekozen als stadsidee 2025. De initiatiefnemer heeft een schetsontwerp klaar die hij binnenkort aan omwonenden gaat presenteren. Afhankelijk van deze uitkomst kan de initiatiefnemer starten. Dus wellicht nog voor de zomer.

13. Jeugdzorg meer op orde gekregen: grip gekregen op kostenontwikkeling, beweging naar preventie zichtbaar en versterking samenwerking met en aansturing van externe partners
Dit doen we door:
- het 6-ogen principe te hanteren en een kwaliteitsmedewerker in te zetten
- de opdracht aan CJG te evalueren en daar waar nodig te herijken
- doorontwikkelen van de monitor sociaal domein

- de inkoopafspraken van jeugdhulpaanbieders strakker te monitoren
- de afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs volgens de jeugdwet toe te passen

14. Het werken met programma's onder de Omgevingswet is ingevoerd. Nieuw beleid en nieuwe uitvoeringsagenda's binnen de fysieke leefomgeving worden opgenomen in de 3 thematische programma's (Programma natuurlijk systeem, Programma Mens & Maatschappij en Programma Bouw & Infrastructuur). Er is duidelijkheid over het besluitvormingsproces en de rol van de raad hierin.
De meest betrokken medewerkers hebben een opleiding voor het werken met programma's gevolgd. Met college en DT is er een strategische sessie geweest over het werken met programma's onder de Omgevingswet. Op dit moment wordt ambtelijk gewerkt aan het uitwerken van een handreiking, een format en een werkproces voor Harderwijk. Nieuw beleid en nieuwe uitvoeringsagenda's die in 2025 vastgesteld worden, worden al volgens de nieuwe werkwijze voorbereid. De komende maanden wordt dit verder uitgerold en volgt besluitvorming.

15. Eerste effecten van de beoogde beweging van 'positieve gezondheid' zijn zichtbaar
Eerste effecten van de beoogde beweging van positieve gezondheid worden zichtbaar door te tellen en te vertellen. Het doel is om het gedachtegoed verder te brengen om de beweging van zorg naar gezondheid te maken (binnen en buiten De Roef). Dit doen we door:
- de uitwerking van het actieplan positieve gezondheid en inzichtelijk maken wat er al in gang is gebracht m.b.t. positieve gezondheid en welke concrete acties er volgen.
- inzet op promotie en informatie verstrekking
- projectgroepen positieve gezondheid (huisgenoten MFC De Roef en 'denktank' MFC Harderwijk, Medicamus, Zorgdat en gemeente)
- doorontwikkelen van de monitor sociaal domein.

16. Ecosysteem mentale gezondheid (GEM): eerste pilots afgerond en beweging zichtbaar (minder mensen doorverwezen naar GGZ zorg)
De beweging GEM breidt zich in de regio Noord Veluwe steeds verder uit waarbij Harderwijk de "basisgemeente" is. De verkennende gesprekken worden opgeschaald en in de Roef is het groepenhuis gestart. Een onzekerheid blijft nog de toekenning van extra middelen voor de komende jaren vanuit IZA-transformatiemiddelen. Ingewikkeld is ook de integrale gemeentelijk overstijgende dynamiek in het sociaal domein. De GEM-beweging zorgt voor veel energie in de praktijk en leidt tot mooie nieuwe verbindingen.

17. Uitvoeringsagenda Sociaal Domein (2024-2026): speerpunten benoemd en ong.75% acties gestart, cultuuromslag in denken en handelen ambtelijke organisatie begint zich af te tekenen
De vier opgaveteams zijn in 2025 gestart. De projecten en acties zijn inzichtelijk (uitvoeringsagenda), projectleiders zijn toegewezen en de projectplannen worden opgesteld. De PID Cultuuromslag is vastgesteld. Het projectteam Cultuuromslag is in volle gang. De middelen voor 2025 lijken toereikend. In de kadernota 2026 worden er aanvragen gedaan voor de realisatie van de projecten.

18. Erfgoedbeleid geformuleerd en bestuurlijk vastgesteld
Er is een projectplan en een notitie met de uitgangspunten voor het beleid opgesteld.
Daarnaast zijn offertes opgevraagd en is er opdracht verleend aan een adviesbureau om het beleid op te stellen. De opdracht past binnen het budget.

19. Verder vergroenen fysieke leefomgeving tastbaar gemaakt in de stad en +2500 netto boombalans. In tastbare projecten
De boombalans staat op +2031. De volgende werken zijn gerealiseerd:
- Brederopark
- Vergroenen Binnenstad (quick-wins) - meekoppelkansen gereed Waltorenstraat, Annastraat, Doelenstraat
- Engelserf-Veldkamp-Nassaulaan - Uitgevoerd

Voor de rest staan nog gepland:
- Biezenplein - in voorbereiding, planning plantseizoen 2025/2026
- Stadsdennen-midden/winkelcentrum - 1e ontwerp en raming gereed, planning plantseizoen 2025/2026
- Johanniterlaan - in voorbereiding, start binnenkort, groen in plantseizoen 25/26
- Zeepad - in voorbereiding, uitvoering plantseizoen 2025/2026
- 2 schoolpleinen - in voorbereiding
- 2 woonstraten (afhankelijk van particulier initiatief) - 3 op de planning 2025/26

20. Project windpark Lorentz

Voor de windturbines is op moment van schrijven advisering in routing naar de raad m.b.t. de doorstart van het project. De voorbereidingskosten die gemaakt gaan worden zullen later worden ingebracht in de businesscase. Mocht het project geen doorgang vinden is er voor de bestede gelden een claim gelegd op de bestemmingsreserve van het duurzaamheidsfonds.

21. Locatiekeuze gemaakt voor extra woonwagenstandplaatsen
Het project loopt en het maken van een locatiekeuze in het college volgt naar verwachting in 2025.

22. Inzetten op vastgestelde omgevingsplannen Nieuw Weiburg en Kranenburg
Beide plannen liggen op koers, waarbij de aantekening geldt dat de stikstofproblematiek voor vertraging kan zorgen. Indien dat het geval zal zijn wordt hierover bericht.

5 Ombuigingsmonitor

Zoals afgesproken bij de besluitvorming omtrent de ombuigingen in het najaar van 2024 wordt er in ieder P&C product naar de voortgang en realisatie van ombuigingen gekeken vanaf boekjaar 2025. Er is hiervoor een ombuigingsmonitor opgesteld die ieder P&C product aangevuld zal worden. Er wordt een inhoudelijke stand van zaken gegeven per peildatum 1 mei en ingegaan in hoeverre er sprake is van realisatie op inhoud én geld. Deze tussentijdse rapportage gaat over 2025. Voor de categorie A voorstellen (2025) wordt daarom in dit hoofdstuk specifiek ingegaan op de voorstellen die betrekking hebben op 2025 en dan alleen op de voorstellen die nog niet volledig gerealiseerd zijn. Voor een volledig overzicht van de stand van zaken m.b.t. de ombuigingen van categorie A én B wordt verwezen naar Bijlage 2: Ombuigingsmonitor.

In onderstaande tabel een financiële weergave van de ombuigingsmonitor:

Cat.	Is de realisatie op inhoud en geld volledig afgerond?	2025	2026	2027	2028
A	Ja	-€ 3.858.379	-€ 4.229.379	-€ 4.234.379	-€ 4.233.379
	Nog niet ***(hieronder toegelicht)***	-€ 1.347.000	-€ 1.736.500	-€ 1.851.500	-€ 2.130.500
Totaal van A		**-€ 5.205.379**	**-€ 5.965.879**	**-€ 6.085.879**	**-€ 6.363.879**
B	Ja		-€ 322.700	-€ 394.100	-€ 425.100
	Kan niet (volledig) gerealiseerd worden		-€ 57.000	-€ 57.000	-€ 57.000
	Nog niet		-€ 5.140.210	-€ 5.980.210	-€ 5.915.210
Totaal van B			**-€ 5.519.910**	**-€ 6.431.310**	**-€ 6.397.310**
Eindtotaal		**-€ 5.205.379**	**-€ 11.485.789**	**-€ 12.517.189**	**-€ 12.761.189**

In onderstaande tabel een toelichting van de categorie A voorstellen die in 2025 (nog) niet volledig zijn gerealiseerd. Voor een volledig overzicht van de categorie A én B voorstellen en de stand van zaken wordt verwezen naar Bijlage 2: Ombuigingsmonitor. Alleen het originele om te buigen bedrag in 2025 is weergegeven. Voor sommige ombuigingen geldt dat deze al wel incidenteel is ingevuld in 2025 of de verwachting is dat deze voor een gedeelte behaald kan worden. Zolang er nog geen structurele invulling is voor de hele ombuiging, is het volledige bedrag nog als “nog niet” gecategoriseerd.

Ombuiging	Origineel bedrag 2025	Stand van zaken per 1 mei	Wanneer meer informatie?
P0-10 Rente inkomsten voorschot Meerinzicht opnemen in begroting	-€ 414.000	De ombuiging is ingeboekt in de begroting. Echter vanaf september 2024 is door de ECB een daling van de rente ingezet. De verwachting is dat deze daling in 2025 nog verder zal doorzetten waardoor ook de rentevergoeding op het schatkistbankieren lager wordt. Bij de 2e tussentijdse rapportage 2025 zal moeten worden bezien met welk bedrag de rente-inkomsten moeten worden bijgesteld. Dan is er een actueler beeld van hoe de rente zich dit jaar ontwikkeld heeft.	2de turap 2025
P0-28 Taakstelling bedrijfsvoering Harderwijk (basis)	-€ 99.000	Voor 2025 is de structurele realisatie al ingeboekt en zijn de budgetten hierop aangepast. Vanaf 2026 is de benodigde ombuiging hoger (zie monitor) en zal naast de eigen bedrijfsvoering ook worden gekeken naar de inventarisatie van ombuigingen die uit Meerinzicht zijn aangeboden op de bedrijfsvoering. Hiermee komt de Kadernota 2026 net te vroeg. Over deze besparingen kan voorafgaand aan de begrotingsbehandeling, ook in relatie tot de huidige taakstellingen op bedrijfsvoering, geadviseerd worden.	Vóór begroting 2026 separate advisering
P0-36a Taakstelling parkeren (basis)	-€ 500.000	We zien dat de extra parkeeropbrengsten in de 1e maanden van 2025 overeenkomen met de doorgevoerde taakstelling. Dit wordt blijvend gemonitord. Bij de 2e tussentijdse rapportage 2025 zal worden beoordeeld in hoeverre dit te gerealiseerd wordt.	2de turap 2025
P2-33a Taakstelling ombuiging beheer en onderhoud grijs (basis)	-€ 100.000	Invulling is voor 2025 gedaan, hierover heeft het College besloten. Er is nog geen structurele invulling vanaf 2026. Dit wordt betrokken bij de advisering van het IBOR.	Bij advisering IBOR
P4-01 Subsidie voor peuteropvang versoberen (basis)	-€ 20.000	De ombuigingen zoals opgenomen in het document P4-01 4.3 inzake de subsidies Peuteropvang zijn voor de jaren 2025 en 2026 realistisch en uitvoerbaar.	Kadernota 2027

Ombuiging	Origineel bedrag 2025	Stand van zaken per 1 mei	Wanneer meer informatie?
P5-40a Taakstelling beheer en onderhoud groen (basis)	-€ 100.000	Invulling is voor 2025 gedaan, hierover heeft het College besloten. Er is nog geen structurele invulling vanaf 2026. Dit wordt betrokken bij de advisering van het IBOR.	Bij advisering IBOR
P6-02 Inzet van inwoners	-€ 30.000	Besparing nog niet zichtbaar in besteding van de wijkbudgetten. Naar verwachting wordt dit gerealiseerd. Bij de 2e tussentijdse rapportage zal dit beoordeeld worden.	2e turap 2025
P6-07 AZC overschot middelen faciliteitenbesluit	-€ 75.000	Het jaar 2025 is ingeboekt, vervolgjaren minder zekerheid door wijze van financiering en toekomst AZC waarover nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden. Naar verwachting wordt 2025 en 2026 ingevuld, en de structurele invulling vanaf 2027 wordt meegenomen in het vraagstuk van de verplaatsing van het AZC.	Kadernota 2027
P6-21 Aanstellen CJG'er bij huisartsen	-€ 50.000	Bij nagenoeg alle huisartspraktijken is CJG-er gepositioneerd. Door wachttijden bij het CJG, zijn meer inwoners die de huisarts-route gebruiken. De inzet van de CJG-er bij de huisarts wordt hierdoor nog belangrijker. De formatie van het CJG is inmiddels op orde. Monitoring moet duidelijkheid geven of deze extra inzet naast kwaliteit verbetering ook het gewenste financiële effect heeft. Het mogelijk financiële effect moet zichtbaar worden in een afname van de programmagelden.	2e turap 2025
P7-09a Verlaging tarief riolering door effect P7-05 en P7-07	€ 41.000	Dit effect volgt vanuit de realisatie van ombuiging gekoppeld aan deze inkomsten. In 2025 is de ombuiging gerealiseerd. Vanaf 2026 en verder zit in deze tussentijdse rapportage bij taakveld 7.2 riolering een voorstel tot invulling.	1ste turap 2025
Totaal bedrag	**- € 1.347.000**		

Op koers met de invulling van de ombuigingen
In bovenstaande tabel is dieper ingegaan op de nog niet gerealiseerde ombuigingen vanuit categorie A. Uit de stand van zaken blijkt dat voor een aantal ombuigingen 2025 al gerealiseerd is en heeft de structurele invulling de volle aandacht. Van het niet-gerealiseerde bedrag van - € 1.347.000,- is in 2025 een bedrag van - € 435.000,- reeds gerealiseerd en wordt het resterende bedrag opnieuw in beeld gebracht bij de 2e tussentijdse rapportage 2025. Met name omdat dan meer informatie beschikbaar is zoals bijvoorbeeld m.b.t. rente-inkomsten en de parkeeropbrengsten. De invulling van deze ombuigingen ligt voor het grootste deel op koers.

Voor de structurele invulling vanaf 2026 wordt door de organisatie ook gewerkt aan een zo volledig mogelijke invulling van de ombuigingen. Van de categorie ‘nog niet’ wordt aangestuurd op volledige structurele invulling en is op dit moment de verwachting dat er sprake zal zijn van realisatie van de ombuigingen danwel verkennen we alternatieve mogelijkheden wanneer het niet precies zo kan als in eerste instantie bedacht. De categorisering ‘nog niet’ betekent dat bij de 2e Turap wederom een stand van zaken gegeven zal worden en er blijvende aandacht is voor het structureel realiseren van de ombuiging.

6 Managementinformatie

6.1 Overzicht taakstellingen

In de begroting zijn een aantal taakstellingen opgenomen. Dit gaat om taakstellingen vóór de besloten ombuigingen bij de begroting 2025-2028 (zie daarvoor hoofdstuk 5 ombuigingsmonitor). Voor de volledigheid worden hier deze taakstellingen weergegeven in onderstaande tabel:

bedragen x € 1.000

Taakstelling	2025	2026	2027	2028	2029	Toelichting
Taakstellingen bedrijfsvoering (personeel)	-329	-345	-455	-491	-491	De taakstellingen op bedrijfsvoering zullen onderdeel zijn van het resultaat op de personeelslasten per domein. Bij de 2e Turap volgt de analyse personeelslasten.
Taakstelling ombuiging sociaal domein	-350					Vanuit het ombuigingsplan 2022 is een taakstelling voor het sociaal domein opgenomen. Van de oorspronkelijke taakstelling van € 750.000,- resteert er nog € 350.000,-. Er worden gerichte interventies ingezet om de transformatie en de taakstelling te realiseren. Vanaf 2026 is de taakstelling betrokken bij de ombuigingen 2025-2028.
Taakstelling (OAB)	-100	-100	-100	-100	-100	Dit wordt structureel gerealiseerd via deze Turap. Zie hiervoor hoofdstuk 7 technische wijzigingen.
Taakstelling wegvallende legesbaat woningzoekenden	-48	-48	-48	-48	-48	Taakstelling wordt structureel meegenomen in deze rapportage onder taakveld 0.2.
Totaal	**-827**	**-493**	**-603**	**-639**	**-639**	

6.2 Openstaande taakmutaties

Circulaire gemeente fonds	Stelpost taakmutaties 2025-2028	2025	2026	2027	2028	Toelichting
MC 2023	Eigen bijdrage Hulp bij huishouden		-468.937	-452.317	-452.317	Het abonnementstarief in de Wmo 2015 wordt afgeschaft en in plaats daarvan wordt de inkomens- afhankelijke eigen bijdrage in de Wmo 2015 heringevoerd per 1-1-2026. Gemeenten worden gekort op de algemene uitkering omdat de verwachting is dat invoering van de inkomens- afhankelijke bijdrage leidt tot lagere kosten voor hulp bij huishouden en hogere inkomsten vanuit de eigen bijdrage.
MC 2023	Combinatiefuncties			-234.663	-234.663	De combinatiefuncties/buurtsportcoaches worden vanaf 2023 in plaats van via het gemeentefonds vanuit de specifieke uitkering GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) gefinancierd. De specifieke uitkering GALA loopt tot en met 2026. Of deze uitkering wordt verlengd na 2026 is op dit moment nog geen duidelijkheid.
SC 2023	Armoedebestrijding en vroeg signalering	115.000				Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Het kabinet stelt middelen beschikbaar om een stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen, voor de verwachte extra inzet die nodig zal zijn op het gebied van vroegsignalering en om gemeenten tegemoet te komen in het verwachte extra beroep op bijzondere bijstand. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan het budget bestaanszekerheid.
MC 2024	Tegemoetkoming sociaal ontwikkel-bedrijven	138.579				Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Extra middelen om gemeenten tegemoet te komen bij de financiële uitdagingen die zij ervaren rondom de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. In de regio wordt nog gesproken of deze middelen voor de Inclusief Groep bestemd zijn. Zolang daar geen duidelijkheid over is, blijven de middelen gereserveerd op de stelpost taakmutaties.
MC 2024 DC 2024	Uitvoeringskosten LBV en LBV-plus	76.000				Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Middelen worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programma 8).

Circulaire gemeente fonds	Stelpost taakmutaties 2025-2028	2025	2026	2027	2028	Toelichting
SC 2024	Alleenverdieners-problematiek	80.000				Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Middelen worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programmagelden sociaal domein).
SC 2024	Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie	14.000	14.000	14.000	15.000	Middelen voor 2025 worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programmagelden sociaal domein). De middelen vanaf 2026 worden betrokken bij de begroting 2026-2029.
SC 2024	Afschaffen lage-inkomensvoordeel beschut werk	17.400	18.600	19.300	20.600	Middelen voor 2025 worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programmagelden sociaal domein). De middelen vanaf 2026 worden betrokken bij de begroting 2026-2029.
SC 2024	Wet betaalbare huur (incidenteel)	68.000	27.000	7.000	3.000	Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. Middelen worden ingezet bij deze tussentijdse rapportage (programma 8).
SC 2024	Wet betaalbare huur (structureel)	17.000	17.000	17.000	17.000	Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden. Het Rijk stelt middelen ter beschikking om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel.
DC 2024	Natuurbrandpreventie en - mitigatie	60.000				Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024.Nederland ziet steeds meer brandgevoelige dagen met omstandigheden waarbij er sprake kan zijn van onbeheersbare natuurbranden. Het Rijk stelt middelen beschikbaar aan gemeenten waar een verhoogd risico op natuurbranden aan de orde is. Deze gemeenten worden hiermee in staat gesteld om bij te dragen aan het doel om natuurbrandbeheersing te versterken.
DC 2024	Spreidingswet	44.000				Vanuit onderhanden werken jaarrekening 2024. Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken voor asielzoekers om zo tot een evenwichtigere spreiding van asielzoekers te komen over gemeenten en provincies. De middelen zullen worden ingezet voor de locatiestudie AZC, waarover nadere advisering volgt.
	Totaal	**629.979**	**-392.337**	**-629.680**	**-631.380**	

Bedragen tabel in euro's

7 Technische wijzigingen

Er zijn een aantal **budgettair neutrale** wijzigingen die taakveld of programma overstijgend zijn en daarmee een collegebevoegdheid danwel raadsbevoegdheid. Uit deze begrotingswijzigingen vloeien geen financiële gevolgen en zijn altijd budgettair neutraal.

Programma 0
Taakveld 0.3
Pandbudgetten verschuiving
Er vinden een paar kleine verschuivingen plaats van pandbudgetten tussen diverse taakvelden. Dit heeft geen financieel effect.

Taakveld 0.4
Beste Organisatie Idee en Ontwikkelbudget NWD
Samen met Ermelo, Zeewolde en Meerinzicht is er een budget voor het beste organisatie idee en een ontwikkelbudget voor de Netwerk directie (EHZM). Met de omzetting van het budget naar Meerinzicht moeten de uitgaven en inkomsten in onze eigen begroting worden bijgesteld. Per saldo is dit budgettair neutraal.

Uitgeleend personeel / taakstelling Samenleving
Binnen team Samenleving heeft er een actualisatie plaatsgevonden van personeel wat in- of extern wordt doorbelast. Het bijstellen van de uitgaven en inkomsten is per saldo budgettair neutraal.

Programma 1
Taakveld 1.2
Aanpak ondermijning
Voor de aanpak van de intergemeentelijke ondermijning is een werkbudget benodigd van € 9.000,- per jaar. Dit budget wordt beschikbaar gesteld voor de jaren 2025 t/m 2027. Het budget wordt voor 2/3 gedekt door bijdragen van gemeente Ermelo en Putten. Het aandeel van Harderwijk kan gedekt worden vanuit de bestaande begroting. Per saldo is deze wijziging budgettair neutraal.

Programma 4
Taakveld 4.3
Peuteropvang/Taakstelling OAB
De geïndiceerde peuteropvang kan volledig worden bekostigd vanuit het OAB, omdat hiervoor voldoende middelen zijn vanuit de Specifieke Uitkering Onderwijsachterstandenbeleid (SPUK OAB). De niet-geïndiceerde peuteropvang komt voor rekening van de gemeente, hiervoor is jaarlijks structureel een budget van € 140.000,- beschikbaar. Dit bedrag is toereikend zolang de peuteropvang in de huidige vorm geregeld is en de OAB-gelden ook in de nieuwe periode (na 2026) onveranderd toegekend worden. De taakstelling is hiermee gerealiseerd.

Programma 5
Taakveld 5.2
Ombuigingsvoorstel belijning sportvelden
De gemeente blijft de belijning van de sportverenigingen uitvoeren. Maar zal vanaf sportseizoen 2025-2026 de betreffende verenigingen factureren voor het lijnen zetten door de gemeente. Hierop dient de begroting neutraal op aangepast te worden.

Taakveld 5.6
Specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid
De overheid verstrekt vanaf 1 januari 2023 jaarlijks een specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid van € 47.131,-. Uitvoering hiervan is belegd bij de Bibliotheek. Dit bedrag dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Programma 6
Taakveld 6.1
Specifieke uitkering hulp gedupeerden toeslagenaffaire
Voor 2025 wordt een bedrag van € 300.000,- aan uitgaven geraamd voor de hulp aan gedupeerden van de toeslagenaffaire. Deze kosten worden gedekt vanuit de specifieke uitkering die de gemeente hiervoor ontvangt. Bij de 2e tussentijdse rapportage zal worden bekeken of dit budget nog bijgesteld moet worden. Verantwoording vindt plaats via de SiSa bij de jaarrekening 2025.

Taakveld 6.1
Middelen armoedebestrijding en vroegsignalering vanuit taakmutaties toevoegen aan budget bestaanszekerheid
Op de stelpost taakmutaties staat een budget van € 115.000,- voor armoedebestrijding en vroegsignalering. Voorgesteld wordt dit toe te voegen aan het budget bestaanszekerheid. Op dit budget worden de uitgaven verantwoord.

Taakveld 4.3 en 6.752
Leerlingenvervoer en jeugdvervoer
Bij de begroting 2025 is er een (financiële) verschuiving verwerkt tussen leerlingenvervoer en jeugdvervoer, omdat werd gedacht dat de vervoerder het type vervoer niet goed labelde. Dit blijkt wel goed te zijn. De verschuiving wordt teruggedraaid. Dit betekent dat het budget voor leerlingenvervoer met € 150.000,- wordt bijgeraamd en het budget voor jeugdvervoer met € 150.000,- wordt afgeraamd.

Taakveld 6.6
Wmo vervoer
Voor Wmo vervoer wordt er een reizigersbijdrage geïnd. Tot en met 2024 werden deze inkomsten verrekend met de uitgaven. Deze inkomsten moeten apart geraamd en verantwoord worden. Op basis van de realisatie 2024 wordt er een structurele inkomst geraamd van € 50.000,-. Het uitgavenbudget stijgt met € 50.000,-. Hiermee is het een budgettair neutraal effect.

Taakveld 6.81
Exploitatie Johanniterlaan 10
Voor het pand Johanniterlaan 10 zijn huurkosten in de begroting geraamd. Dit budget wordt echter overschreden. We ontvangen ook huurinkomsten voor dit pand die niet worden geraamd. Voorgesteld wordt om een budget neutrale wijziging hiervoor door te voeren. Op basis van de realisatie 2024 betekent dit dat we huurinkomsten ramen van € 45.000,- en het budget voor huurkosten en overige exploitatiekosten verhogen met € 45.000,-.

Programma 7
Taakveld 7.1
Indexering GALA 2024 (geldt ook voor taakveld 5.1 en 6.1)
Voor de jaren 2023 t/m 2026 heeft het Rijk middelen ter beschikking gesteld voor de uitvoering van het GALA (Gezond en actief leven akkoord). In 2024 is over deze specifieke uitkering een indexering ontvangen waardoor de inkomsten en uitgaven dienen te worden bijgesteld. Per saldo is de bijstelling budgettair neutraal.

Taakveld 7.2
Splitsing voorziening onderhoud gemeentelijke watertaken
Naar aanleiding van de verdere technische uitwerking van de Beleidsuitwerking en Uitvoeringsagenda Riolering, Water en Klimaatadaptatie (BuRWKA) wordt er een splitsing gemaakt in de voorziening onderhoud gemeentelijke watertaken. Om een zuivere administratie te kunnen voeren wordt de toevoeging m.b.t. klimaatadaptatie meekoppelkansen van jaarlijks € 325.385,- gedoteerd aan een aparte voorziening ‘Klimaatadaptatie meekoppelkansen’. Het betreft een voorziening ex. artikel 44, lid 2 BBV, waarbij de middelen altijd gereserveerd blijven voor het doel waarvoor zij geïnd zijn. Het blijft daarmee binnen het gesloten systeem van de riool- en waterzorgheffing. Deze werkwijze is afgestemd met de accountant.

Taakveld 7.3
Verschuiving incidenteel budget opt-in
Het incidenteel budget voor handhaving van het opt-in systeem van € 15.000,- dient verschoven te worden naar een ander taakveld. De uitvoering hiervan vindt plaats via inhuur.

Taakveld 7.4
Subsidies DMJOP
Er zijn een aantal subsidies ontvangen m.b.t. verduurzaming vastgoed vanuit de zogeheten Subsidieregeling Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA). De ontvangen subsidies hebben betrekking op verschillende kredieten vanuit het DMJOP en daarnaast de renovatie Mess. In het kader van rechtmatigheid en het voorzichtigheidsprincipe worden de kredieten neutraal bijgesteld aan zowel de uitgaven- en inkomstenkant. Afhankelijk van de realisatie van de uitgaven en de feitelijke vaststelling van de subsidie kan op het moment van afsluiten van het krediet een incidenteel voordeel ontstaan. Dit wordt gemonitord via de kredietmonitor en hier wordt eventueel nader over geadviseerd via de tussentijdse rapportages. Hierbij zal het DMJOP als één geheel benaderd worden in relatie tot de hieraan gekoppelde bestemmingsreserve Duurzaam Vastgoed.
- INV0280 DMJOP Gymlokaal Deventerweg bouwkundig met € 43.182,-.

- INV0281 DMJOP Gymlokaal Deventerweg installatie met € 29.947,-.
- INV0273 Renovatie Mess installatie met € 83.871,-.
- INV0315 DMJOP 2025 Gymlokaal Bosb. Touss. met € 56.616,-.

Bestemmingsreserve Duurzaam vastgoed
De bestemmingsreserve Duurzaam vastgoed wordt technisch omgezet naar een bestemmingsreserve kapitaallasten. De reserve betreft dekking voor kapitaallasten die volgen uit het vastgestelde DMJOP.

Specifieke uitkering CDOKE m.b.t. windpark
Er is een herziene beschikking ontvangen vanuit de specifieke uitkering CDOKE (Klimaatakkoord gelden) in het kader van het project Windpark. Het gaat om een extra bedrag van € 111.417,-. Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Overgang groene BOA Taken
Tot 2025 voerde de gemeente Harderwijk zelf de groene BOA taak uit. Op 21 januari 2025 heeft het college besloten de groene BOA taken vanaf 2025 te beleggen bij de ODV Veluwe. Het bijstellen van deze uitgaven is per saldo budgettair neutraal.

Specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie
Er is sprake van een ophoging van de specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie van € 1.180.063,-. Dit dient begrotingstechnisch verwerkt te worden aan zowel de uitgaven- als inkomstenkant.

Programma 8
Taakveld 8.1
Uitvoering Strategische ruimtelijke visie Regioarrangement
Voor het Regioarrangement zijn in de begroting 2025 uitgaven en inkomsten opgenomen. Voor de uitvoering van de strategische ruimtelijke visie zijn salariskosten en overheadkosten opgenomen, die omgezet moeten worden naar een inhuurbudget voor 2025. Per saldo is de verschuiving van de overheadkosten vanuit taakveld 0.4 naar taakveld 8.1 budgetneutraal.